

Szerkesztőség:

Rimaszombat Koháry-utca 21. szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadjunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Felelős szerkesztő: Dr. DIENES GYULA.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca 1. szám a. a könyvnyomdában
— Ide intézendők a kiadó hivatali előfizetés, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja:

Egy háromsoros petisor térfogata 12 fillér.
Többesziros hirdetésnél árkedezmény.

Nyilttér:

Egy sor 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Tompa szobrának leleplezése.

Készen áll a szobor, csak le kell szedni a leplet, hogy az egész ország láthassa és tisztelhesse. Ime teljesült az álom. Gömör-Kishontvármegye közönségének régi vágya: nagynevű fiának Tompa Mihálynak ércszobra ott áll a költő szülővárosának Rimaszombatnak kellő közepében. De nemcsak a város és a megye örül, hanem az egész ország, a magyar nemzet, mert Tompa nemcsak szülőföldjének, hanem az egész nemzetnek szerzett fényt és dicsőséget. Nemcsak Gömörmegye áhítja a költőt ünnepelni, hanem az egész ország. Nagy nemzeti ünnep készül Rimaszombatban, mely város a mily boldog, hogy Tompa Mihályt fiának mondhatja, kétszeresen boldog, hogy fiának szobrot állíthatott.

A nagy nemzeti ünnephez méltóan, nagy előkészületek fognak történni, melyek hosszú időt igényelnek és ez oka annak, hogy a szobor leleplezése csak a jövő év május havában történhetik meg. Sokféle hír szállong már most a megállapítandó programról és körülményeiről, a mi világos jele annak, hogy az ünnepség nagyszabásúvá válik mindenki elismeri. Helyes is, hogy megbeszéljük, megvitassuk a programját azon ünnepnek, mely az egész országnak ünnepe és jogos, hogy hozzájáruljon mindenki, a ki csak egy fillérrel is hozzájárult a szobor felállításához. A köz megkívánhatja, hogy a leleplezési ünnepet rendező bizottság a különböző nézeteket tekintetbe vegye a program és körülményeinek megállapításánál.

Mi ez alkalommal nem akarunk részletes programtervezetet adni, csak egy igen fontos körülményre akarjuk az illetékes köröket figyelmeztetni.

Rimaszombat, illetve Gömörvármegye közönsége három ünnepség előtt áll. Az első a Tompa-szobor leleplezése, a második az új megyeházának installációja és a harmadik vármegyénk főispánjának 10 éves főispáni jubileuma.

Meg vagyunk győződve róla és azért idejekorán tesszük megbeszélés tárgyává, hogy sokan

a mellett lesznek, hogy e három ünnepség egy csapásra, egy napon intéztessék, mert így kevesebb időt — az idő pedig drága — és kevesebb pénzt vesz igénybe.

Lehet-e azonban egy országos ünnepet egy localis ünnepséggel egyszerre megtartani.

Lehet-e egy nemzeti költőt, egy hallhatatlan nevű s a nép által kegyelettel körülvevett, már ez idő szerint történelmi alakot, egy háznak felszentelésével s egy élő embernek jubileumával egyszerre ünnepelni?

Nem, ez nem fér össze. Ünnepeljük külön, a történet hallhatatlanjait és külön a jelen élőt.

Igy van ez mindenütt, így legyen itt is.

De nem is volna tanácsos egy ünnepet a másiknak rovására egy időben rendezni.

A mint zavarná a szobor leleplezést az installáció s a jubileum: ép úgy elhomályosítaná e kettőt az országos ünnepély.

Mert meg kell gondolnunk, hogy a Tompa-szobor leleplezése alkalmával városunkban összegyűl az ország színe-java. Bizonyára képviselve lesz itt a kormány, az irodalom; bizonyára üdvözölhetjük városunkban irodalmunk és költészetünk most élő jeleseit, különböző vidékekről való irodalmi társulatok vagy körök képviselőit, kiknek a másik két ünnephez semmi közük nincs és ha az egyszerre tartatik meg, csak terhükre lesz, mi az ünnepek lefolyásába talán némi dissonantiát visz be.

Ha pedig e három ünnep két egymástutáni napon tartatik meg, akkor megint kétségtelen az, hogy az előző napon megtartott ünnep a másiknak rovására jobban sikerül. Mert nemcsak a munka fárasztó, de az ünneplés is. Sőt talán még fárasztóbb. És ezzel vajmi keveset takarít meg a rendezőség, mert ha már kétszer kell ünnepet rendezni, akkor mindegy, akár másnap, akár egy hónap múlva rendezik. Nagyon csekély a különbség a kiadásban, oly csekély, hogy figyelmet sem érdemel.

De ha még annyiba is kerülne, inkább kerüljön és legyen tökéletes, jól rendezett ünnep, mintsem hogy az országban valakinek eszébe

jusson, hogy Gömör-Kishontvármegye büszke magyar népe krajczároskodik.

Közigazgatási bizottság.

— November 11. —

A vármegyei közigazgatási bizottság f. hó 11-én Hámoss László főispán elnöklése mellett tartotta rendes havi ülését, melyen a bizottsági tagok egyhangú megnagyobbították a bizottság tagjait László alispán az új vármegyei épületének állítólagos hiányai tárgyában történt jelentését, mely szerint bizonyos oldalról terjesztett azon híresztelést, hogy a vármegyei székház új épületének tetőzete és menyezete rossz anyagból lenne összeállítva — *alaptalan*.

Az összes csapos gerendák fölött lévő vakolat felbontatván, a felülvizsgáló bizottság által szakértőileg konstatáltatott, hogy mindössze 5 gyanus külszíni gerenda van, de *belül ezek is teljesen egészségesek*.

Igy hát semmiféle igaz alapja nincs a szenzációra számító híresztelésnek.

A bizottság örömmel vette tudomásul az alispán ezen hivatalos bejelentését, s azután még a szokásos folyóügyeket intézte el, melyek közt legfontosabb volt a megyei utadók megállapítása. Alispán ugyanis betérjesztette a törvényhatósági utaknak építési, kezelési és fenntartási költségeiről és ezek fedezetére szükséges bevételekről 1902. évre szerkesztett költségelirányzatot.

A közigazgatási bizottság e jelentést tudomásul véve, kimondja, hogy az úthálózatnak újbóli megállapítása vagy változtatása az annak átvizsgálására kiküldött bizottság véleménye szerint szükségesnek nem mutatkozik, újabb utaknak kezelésbe vételét pedig az utipénztár állása ez időszerteljesen kizárja.

A fedanyag egészen *vállalati uton* lesz előállítandó.

A törvényhatósági kezelés alatt álló utvonalkok összes hosszúsága 589 kilométer.

Az előirányzat főösszegei következők: Összes bevétel 335273 korona 76 fillér, összes kiadás 330702 korona 41 fillér, maradvány 4571 korona 35 fillér.

A kiadások fedezetére 3 kézimunka napszám ára 3 koronában, egy két-fogatú igás napszám folyó ára 6 koronában, és az egyenes adók után kivetendő százalék 10 %-ban állapítatik meg, utóbbi a kereskedelmi miniszter egyenes rendelete folytán.

Mivel pedig a miniszter követelése csak azért teljesített, mert így biztos kilátás lehet államsegélyre, annál fogva a közgyűlésből felirat intéztetik a miniszteriumhoz, hogy új utvonalkok kezelésbe vétele és fenntartása végett vármegyénk részére nagyobb összegű államsegélyt engedélyezzen.

Az első vizesöpp, felszabadulva eddigi mozdulatlan-ságából, megéri a szabadságot.

Kit nem fog el a szabadság ihlete márczius Idusán? A kis vizesöpp használja szabadságát.

Lopózik társaihoz. Mint tündér királyfi csókjára „csipkerózsza“ királyleány, úgy ébrednek az ő társai az ő érintésétől.

A dermedésből az életre, a mozdulatlanságból a szabadságra.

Csak az első vizecseppnek nehéz megszületni, a többi már ő ragadja magával.

A föld szürkeségét megirigylti az ég.

Vagy talán, hogy annyira szereti a földet: hasonló mezbe öltözik ő is.

Szürke köpenyét csücsökénél fogva, lassan kanyarítja magára.

Most már szürke az egész láthatár.

Szürke, de nem vigasztalan.

Dél fuvalma suttog s forrongásba hoz mindent.

Összekavarja a lég vizpárát.

Azok is megsokallják függő helyzetüket s biztos talajra vágyanak.

Gyors futással igyekeznek lefelé.

Hullanak a kis eső cseppek.

Ha itt alant társat találunk, összeölelkeznek vele s gördülnek tova hódító utjukra.

De látni kell, mekkora a földi testvérek öröme,

TÁRCZA.

Sötét köd ül . . .

Sötét köd ül a láthatáron,
Úgy borul rá, miként az álom
Szemünkre csendes éjjelen.
Zúgás támad ime keletről,
Mely után a faága rezdül,
A szél dúdolva megjelen.

A merre zúg a szélnek szárnya:
Szár az avar a táncot járja
A szél bús nótát hegedül.
Én, míg a kopár mezőt járom,
Azon, hogy az élet csak álom:
Úgy eltűnődöm egyedül.

Szép vagy azért így is természet,
Habár nyomokban az enyészet,
Midőn a lomb sárgulva hull.
A mikor az rezdül a gallyon,
Zizzenésében szinte hallom:
Beszél mult boldogságról.

Mig rád borul a zord enyészet,
Szülő anyánk, álmodjál szépet,
Mi sem zavarja álmodat!

Hogy ha majd eljő ébredésed:
— Minket dajkáló szent természet —
Hozz újra szép virágokat!

Lengyel László.

Eső.

Irta: Dr. MARIÁSSY BÉLA.

Tavaszi eső.

Hó borítja az egész láthatárt.
A fehér szín uralkodik.
S a puha fehér köpeny jég szívet zár.
Dermedt, nyugodt, érzéstelen a föld.
Még a benne élő rovarok — a nyári gyepek örökké mozgó lakói — is, mintha élettelenek lennének.
Meredten nyugosznak, azt sem tudják lesz-e ébredésük?
Ide fenn pedig meglibben márczius szellője.
A fehér szín szürkére válik.
Mintha a déli szellő hullámain millió és millió porszemnyi rovar érkezett volna.
Talán e kis rovarok sötét színe teszi szürkévé a havat.
Tavaszi szellője éri a tájat s a jégkéreg repedezni kezd.
Meggattan a kis hópihe keble s kicsordul vére: egy apró vizesöpp.

BLOCH ÁRMIN

a „hazai iparcsarnokhoz“

MISKOLCZ, Széchenyi-utca 133.

„Oroszlánygyógyászat“ mellett.

Ajánlja dúsan felszerelt gyári raktárát menyasszonyi kelengyékben, kitűnő vásznak, szépségi asztalneműk, legdivatosabb kész fehérneműkben, saját gyártmányú kézi himzések, paplanok, elismert jó minőségben és jutányosabb árban, mint bárhol.

Kívánatra szakember kiküldetik kelengye vállalat elzárójából, avagy próbaküldemény bérmentve eszközölteik.

Vidékről való meglátogatás esetén 300 korona vételnél két másodosztályú menetjegy ára visszatérítetik.

Zsebkendőkben folyton ujdonságok. — Házi fonalakat elvállalok szövés céljából. — Már 20 korona postai megrendelésnél bérmentve. — Hazai ipar nagyban terjesztése.

Néhány szó a tornázás érdekében.

A reklámok korát éljük. Minél nagyobb a dob és mentül több, melyet út valaki, annál inkább felé fordul a közönség figyelmé. És ez természetes. Az azonban csodálatos, hogy az a figyelem állandósulni tud ott is, a hol a nagy dob csábító hangjai nélkül még csak meg se pihenne. Van ugyanis tisztességes és kevésbé tisztességes reklám. Az előbbi jogosult, mert miért ne tenné közhírré minél szélesebb körben az elárúsító, hogy nála ez és ez kapható? Ezzel csak a vevőközönségnek tesz szolgálatot, anélkül, hogy kötelezhetne arra valakit, hogy vegyen.

Ilyen tisztességes reklám jogosult. Ilyent használni lehet a tornázás érdekében is, mert jó szolgálatot tehet e nemes ügynek s a mennyiben a torna-ügyet nem lehet elkülöníteni az ugynevezett nemzeti ügytől, jó szolgálatot tehet ennek is. Vagy talán nem tartozik a nemzeti ügy körébe a tornázás? Talán csak kizárólag egyéni foglalkozás? Olyan, a melynek időtöltésén kívül nemesebb célja és eredménye nem lenne? Gondolkozzunk felette egy kissé, meglátjuk, hogy bizony a tornázás nemzeti ügy és a mely népnél rendszeresebb fejlődhetik, a hol t. i. a népek nemcsak egy elenyésző perzentje tudja, hogy mi az a rendszeres tornázás, ott becsültté válik, mert a létfenntartás egyik eszköze.

Attól azonban népünk messze van, hogy tudja, mi az a rendszeres tornázás és hogy ebből folyólag nagy fontosságot tulajdonítson a tornának.

Akik érdeklődnek is iránta, egyedül izomfejlesztő mesterségnek tartják, mert hát, hogy az izomzatot fejlesztik, azt nem tagadhatják el. Szemök előtt van a példa. Egy-egy ismerős, aki vékony, gyenge legényke volt és ruganyos lépésű férfivá lett a tornázás folytán. A tornázást megacélozta azoknak az egykor gyöngye karoknak és lábaknak izmait.

Ezeket csak meglátja a közönség. Osodálkoznak is az eredményen, mert hiszen köztük is van aki tornázik: egyik is mondja, másik is: nekem is van odahaza egy két súlyzóm, minden reggel emelgetem, de ilyen hatást nem tapasztaltam! Ha aztán erre azt a feleletet kapják: az nem tornázás! — nagyot néznek. Pedig hát abból a pár súlyzó emelgetéséből fogalmat alkotni, itéletet mondani, a tornázásról oly merészség, mint tesztem fel a lovaglás művészetét annak bírálói, a ki csak itatáskor, az istállóból az udvaron levő kutig megy lovon ülve.

Mi izom-munkát végzett ez utóbbi egy jó lovas lovaglásához képest? Mi volt az ő gyönyöre ahhoz az élvezethez, melyet a jó lovas élvez, mikor hű állatával mintegy összenézve, a szellel versenyre kél?!

A tornázás nemcsak fizikai munka, hanem élvezet is. Elvezetést nyújt már azért is, mert változatos. Rendszeres tornázásnál nincs speciálisan nyújtón vagy korlátlan tornázó, nincsen, aki kizárólagosan szült dobna, vagy ugrana magasba, vagy távolra, hanem ezeken az itt felsoroltakon mind végigmegy, aztán mászik, fut; lovon, bakon végez gyakorlatokat, és ha már feje bubjára a holdvilág kezd is ülni, játékokba is vígan elegyedik. Ily tornázástól nem lesz egyoldalú a test, mert minden izma egyik vagy másik szernél működésbe jön.

Azok, akik kizáróan egy irányban fejlesztik magukat, például csak futnak vagy csak súlyt dobna, olyan egyoldalú munkát végeznek, mint végezne az, aki például a történelem tanulását szentelné magát, de ügyet sem vetne a földrajzra, a nyelvekre és a történelem többi segéd tudományaira. Lehet-e ezek nélkül valaki jó történész?

Nem célja hát a tornatanításnak, hogy egyoldalúlag fejlessze az ifjuság testét. De az sem, hogy egy-néhány tanítványt tanítson bámulatra méltó gyakorlatokra. Mint minden osztályban kerül matematikus, latinista, aki felette áll társainak, ugy a tornázásban is érnek el egyesek kiváló eredményt, a nélkül, hogy velök a tornatanár többet foglalkozott volna, mint a gyengébbel. Ha tehát ilyenekkel brillirozik a tornatanár, azért teszi, hogy megmutassa, hogy a testi ügyességet mennyire lehet fejleszteni; de sokszor azért is, mert a közönség többsége hajlandó a látványosságokba menő mutatványokból itélni meg a tornatanár használhatóságát. Pedig ép az nem áll hivatása magaslatán, aki látványos mutatványok tanítására helyezi a súlyt. Sok hátránnyal jár ez. Hogy mást ne említsék, feltűnési vágyat kelt az ifjuban. Fokozott tevékenységgel, trenirozással különben is csak ke-

ha egy-egy mélyedésben tartott gyülekezetükbe érkeznek az égi vendég.

Czuppanó éljenzéssel fogadják s vállaikon magasra kiemelik.

De csak egy pillanatra. A jövő perczen már más égi jövevényt kell fogadni.

A mint a társaság minden egyes tagja üdvözlí a vendéget, belé hullámoz az egész gyülekezet.

Szívesen fogadjuk mi is a kis égi utast.

Mert elhozta tavasz reményét: biztos zálogát egy szép, fényes jövőnek!

A bálók fagyos királynője, a bájos tündér, ki nevetve mondta, „Nincs szívem“, ablakánál ül.

Báli belépőjének hatyu prémje jég keblet takart. De egy ifju szava megrezgette.

Szívüből jött — szívbe talált.

A hév felolvasztotta szívének jegét s a vér lüktetni kezdett.

Erezte, hogy van szive.

Igen, ennek biihet, ez nem fogja bolondítani, ebben bizhatik, ez nem fogja megcsalni.

Ennek szilárd alakjához bátran simulhat; erős tölgye lesz az a gyöngye borostyánnak.

S az ma megkérte kezét.

E férfi mellett jövője boldog lesz!

Boldog! Hiszen ő már is igen-igen: Boldog!

Szeme boldogságtól ragyog, ajka mosolyog s arcán a legédesebb könnyek egész árja gördül.

Odakint esik — esik szépen, csendesen a tavaszi eső.

Nyári eső.

Julius virágfonnyasztó, magvat érlelő napja tűz le a földre.

A levegő — mint valami óriás sütő-kemenczében — parányi rezgésben van.

vés perzentnél mutathat fel eredményt, a többségnél erőlködése kudarcot vall.

Ezért a trenirozásért aztán az ifjusági tornázásnak egyik nagy ellensége a szülői félelem. Példákat hoznak fel, hogy ez és ez így és így járt a tornaórán, és kedves csemetéjüket megakarva óvni hasonló bajtól, eltiltják a tornaóra látogatásától.

Rendszeres tornázásnál a testi épiséget nem kell féltetni. Igaz, megtörténik, hogy a tornázó buzgóságaért kék foltokat kap jutalmul. De az is igaz, hogy a legtöbb baj azokon a kedves csemetéken esik, akiket szüleik tulajdonság szeretele gyámoltalanná, ügyetlenné, félténné nevelt.

Vajjon egyedül csak a tornateremben kaphat a gyermek kék foltot? Bizonyára sokkal többet azon kívül. Fákrol esnek le, jégen elvágódnak s kapnak zuzódást, fizamot; vagy egyik a másikat fellöki s betörök az orra. Hanem erről alig tud valaki, míg ha a tornázás közben esik valakin valami sérülés, azt a félvilág vagy legalább a félváros tudja, s mindjárt a tornázás rovására írják és nem az illető ügyetlenségének vagy pajkosságának fogják tulajdonítani.

Az iskolai tornatanításban rendszer van. Fokozatosan halad a tanuló ebben is, mint barmely más tárgyban. Az első osztály a tornázásnak csak a-b-c-jét tanulja, amit minden fiu, aki abban az osztályban van, elvégezhet. A harmadik nehezebb munkát végez, mint a második, és így tovább, minden felső nehezebbet az alsónál, de minden osztály a neki megfelelő anyagot dolgozza fel; az iskolai tornázásban trenirozásról nincs szó, legalább is nem kellene lenni. Aki az előirt gyakorlatokat elvégezni nem képes, a felett csak szomorkodni lehet, mert az izmok tevékenységre vágnak, s a ki ezt a szükségét nem érzi, nem egészséges szervezete.

Már egy egész népet tekintve, a tornázás iránti közöny nem tulajdonítható az egészséges szervezetűek kevés számának. Oly nép, melyben az életerős, tette vágyó egyének száma kevés, hol helyöket a puhaság párnáin nyugvó élvezők foglalják el, oly nép már nem is élő nép, mert ha végörája nem ütött is, de az alkony pirja dereng már felettök s a megsemmisülés éjjelének rájuk borulása csak az idő kérdése.

Egy népet tekintve, mint összeséget, a tornázás annál inkább fog nála kedvelté lenni, mennél inkább tudja nélkülözni a testi munkát.

Európa nyugatán régen pihentek már, mikor még mi állandóan fegyverben állottunk ránk agyarkodó ellenségeinkkel szemben. Egy harcász, fegyverforgató nép csak természetes, hogy nem fog tornázni, érte a tornázás mai fogalmát, hiszen a tornázás éppen a harzi foglalkozásnak az elemekkel, a természettel való küzdésének pótlása.

Őseink ép testét, szívósságát irigyeljük, pedig tőlünk függ, hogy hasonló példákat mutathassunk fel, de ekkor az ézen kívül az izmoknak is munkát kell adnunk.

Nyugoti szomszédaink előbb érezték ennek szükségét mint mi, oka, mint mondám, hogy mi tovább voltunk a harcok fergetegében, mióta azonban ránk is állandóan hull a béke napjának sugara s melegénél kényelmesebb életmód nyílt számunkra, nálunk is követelni kezdi a test jogait; munkát óhajt. Megtalálja a tornázásban.

Félszázaddal ezelőtt nem volt torna-egyletünk, ma már van, igaz, hogy alig emelkedett eddig 40-re, nem tekintve a különböző sport-egyleteket; de mégis látható az, hogy társadalmunk ebben is követi a nyugat példáját. De hol vagyunk a német birodalomtól még aránylag is? Mikor lesz nekünk 6000-en felüli torna-egyletünk, 600000-en felüli tornászszal? Mikor lesz 600 női torna-egyletünk s 20000 női tornászunk!? A német birodalom ennyit tud felmutatni!

A kezdet nehézségein túl vagyunk. Oly fontosságot ugyan még nem tulajdonítunk nálunk a tornázásnak mint p. o. Görögországban. E kis állam egyetemi hallgatóitól annyira megköveteli a tornázásban való részvételt, hogy nem boesájta vizsgára azt a hallgatót, a ki a torna-órákat rendszeresen nem látogatta. Azonban nálunk is van jele az egyetemen annak, hogy a tornázást tekintik valaminek. A kolozsvári egyetemen p. u. annak, a ki a torna-órán iratkozik, ez órák látogatását a torna-tanár az indexben a félvég végén igazolja s szorgalom-jegyet ad.

Az ököl-jognak, szokták mondani, ideje lejárt, uralkodó az ész, mely előtt meghódol a nyers erő!

Valjon az ész diktálta igazságot a nagy tömeg

Talán csak egy szikra kéne, hogy ez az izzó lég lángha boruljon.

Az apró fűszálak tikkadnan omlanak össze, máskor üde zöld színök sápadt sárgás.

A fák lombja petyhüdt kétségbeeséssel csüng a galylyakon.

A játszi szellő, e könnyelmű pajzán kedvű ifju, sem lenne képes őket felvidítani, kinek dudolására pedig máskor oly búbajos táncot lejtenek.

Ah szellő! merre jársz, hogy úgy elkerülöd e tájat.

A mozdulatlan lég oly forró, oly tikkasztó.

A kis méhecske beül a harangvirág bájos kupolája alá s tétlenül szundikál.

A szorgos hangya meghuzódik a fűszál tövében, ott legalább árnyékban van.

A rovar sem futkos, kis kavics aljában lomhán terül el, messze nyujtva magától lábait, hogy legalább azok ne melegítsék.

A bolhós hernyó sem bírja már szörmes köpenyét, lehántja magáról s kilibben lelke: a fényes pillangó.

De az se kél imbolygó légi utra, megül egy virágon s bágyadt tétlenségben élvezi a virágszerelme méz édes csókjait.

Ember, állat, csüggő fővel, bágyadt, nehéz lépéssel jár.

A forró lég eltikkasztja, a belső hőség elfonnyasztja.

A buzavirágzin égen parányi gomolygó szürke felleg emelkedik fellebb.

A napi munka folytonos lélekölő egyhangúsága által elkedvetlenített férfi hazafelé tart.

Lelkében küzdő elégedetlenség tikkasztó sulya sötét barázdákat von gondolkodó homlokára.

Kedélye kertjében az egyes virágok szomoruan hajtják le fejüket, — rájuk nehezedett a kedvetlenség sulyos levegője.

Haza ér.

szembebe ki meri odavágni? A testileg puha, elgyengült, esenevész ember-e, vagy az, aki ereje teljének tudatában úgy mer állani a körülötte hullámozó ellennézetek közt, mint a vadon tölgye?!

Ma, az ész uralom korszakában nem lépten nyomon látjuk-e a fizikai erő hatalmát? Uralmon van a gyenge felett a falun, városban, a polgári körben és a nemzeti kaszinóban. A fizikai erő van befolyással az államok egymáshoz való viszonyában is. És ha ezt látjuk, miért ne lennének azon, hogy mennél többen legyenek az országban olyanok, a kik az élet küzdelmében tölgyként tudjanak megállni? Ha a polgárok tetterősek, azzá lesz az ország is!

Tett-erős férfi! Ez legyen lelki szemei előtt a szülőnek, mikor gyermekét a tornaterem falai közé boesájta, mint a hogy a jövendőbe néző szeme, szellemileg fejletlennek látja a még csak első osztályba lépő gyermekét.

Helyezzen súlyt a szülő gyermeke testének fejlődésére ugy, mint szellemi előhaladására! . . .

E sorokkal akartam reklámot csinálni a tornázásnak, a testnevelés ügyének. Azt hiszem, e reklám tisztességes. Hogy lesz-e, ki elolvassa? nem tudom, hiszen a czíme nem hangzatos. *Szentesi Tóth.*

Hirek és vegyesek.

Gróf Andrássy Dénes, K.-H.-Várallya nemes lelkű s fenkölt szellemű főura, ki jótékony adományával minden magasztos czélt szívesen támogat, legujabban is igen szép tanujelét adta nemes gondolkodásának. Mint lapunk zártakor értesülünk, a kiváló főura hozzáintézett megkeresésre *Rábely Miklós* elnököt értesítette, hogy *szívesen lép a rimaszombati polgári olvasókör tagjai sorába*, s a nemes czélokot szolgáló kulturális intézményt anyagilag is támogatni óhajtván, e czélból *2000 koronát* küldött a szép levélhez mellékelve. Ez az esemény őszinte örömet keltett a polgári olvasókör elnöksége és választmánya körében s a ma estére összehívott választmány igaz hálával vette tudomásul a nagy adományt s ezért jegyzőkönyvileg köszönetet szavazott a kiváló főurnak.

Kinevezés. *Hámos* László vármegyénk főispánja *Szentesi Tóth* Kálmán főgymn. torna-tanárt s végzett joghallgatót közigazgatási gyakornokká nevezte ki s szolgálatáért a vármegye alispánjához osztotta be. Gratulálunk!

Vármegyei közgyűlések. Vármegyénk a szokásos téli közgyűlést decz. 11. és 12-én fogja megtartani. A választó közgyűlés mely hivatva lesz a tisztviselőket 6 évre újból megerősíteni, decz. 19-én fog lezajlani. — A két gyűlés iránt mint halljuk nagy az érdeklődés.

Kinevezés. *Benkár* Pál likéri mérnök *József* nevű fiát a m. kir. pénzügyminiszter a rimaszombati kir. adóhivatalhoz gyakornoknak nevezte ki.

Esküvő. *Uthy* Antal helybeli róm. kath. kántor kedves leányát *Ilonát* mult szombaton folyó hó 9-én vezette oltárhoz *Heinrich* János szentkirályi községi tanító. Boldogság legyen osztályrészük!

Városi közgyűlés. Rimaszombat képviselőtestülete, decz. hó 10-én közgyűlést tart, melynek egyetlen tárgya lesz az, hogy a legutóbb eszközölt átalakítások a város törzsvagyonából fedeztessenek-e. E hó végén tartandó közgyűlésen a város jövő évi költségelőirányzatát fogják tárgyalni.

Petitionálók. Megirtuk mult számunkban, hogy a rimaszombati választó-kerület egy néhány független gondolkozású választói megpetitionáltak *Farkas* Ábrahám orsz. gyűl. képviselő megválasztását. — A petitió III-ad példányát e napokban kézbesítette a bírósági végrehajtó a képviselőnek s mint hallottuk a következő 10 aláíró szerepel a kérvényen: *Biró* József hentes, *Goldstein* József szappanos, *Hudiczius* Ferencz eszmadia, *Horváth* György czipész, *Kalás* Márton házbirtokos, *Kálmán* János mészáros, *Lojko* Lajos bognár, *Rakottyai* Danó czukrász, *Szatmári* Ferencz czipész, *Spissák* András kárpitos, *Stechlinszky* Ignác órás, *Zemánd* Ulrik kerékgyártó.

Esküvő. *Almási Balogh* József tűzérőhadnagy, özv. *Almási Balogh* Sámuelné fia f. hó 9-én tartotta esküvőjét *Eperjesen Nemessányi* Zsófiával. Állandó boldogságot kívánunk.

Amint átöleli nejét, mintha megkönnyebbülne. Az ablakokat megzörgeti a zivatar előfutárja, a szél, s a természet fellélegzik tőle.

— Lesz-e már ebéd, dörmögi a férj.

A kis gomolygó felhőből fölmordul az első dörgés.

— Nem tudtam édes, hogy ma korábban térsz haza.

— Korábban — mit korábban, tudod, hogy ha haza érek ebédelni akarok!

Fölmorajlik az ég zengése s lassan dörmögve vész a végtelenbe.

— Légy kissé türelemmel, utána nézek magam is.

A férfi sulyos léptekkel méri a szobát.

Az ég beborult, erősen dörög s kavarognak a szürke fellegek.

A férfi felrántja a konyhaajtót s bekiált:

— Hát lesz vagy nem lesz már az az ebéd?!

A villám vakító fényvel cikizkázik át a sötét felhőkön. Rémeset bödül utána az ég s zuhogni kezd.

Az asszonyka ránéz férjére, egész lelke, szívének összes szerelme, a vágy kedvére tehetni, a fájdalom elégedetlenségét, baragját látni, mindez ott csillan meg szemében.

Alakja megvonaglik, ajka egyet rándul s megerednek könnyei.

Esik, esik gyorsan, hevesen a nyári eső!

A férfi ellágyul — hiszen ezt nem akarta. —

A munkában tulcsigázott, tulingerelt idegzete okozta csak.

Heveskedett.

Átkarolja szeretet nejét, halk szavakat suttog fülebe s a nő? — feléje fordul s könnyein át férjére mosolyog mérhetetlen szerelme.

Az ég kiderült, a vész felhők tova vágattak, a természet felüdült s feltündöklök az égi kiengesztelődés búbajos jele: a szivárvány.

Esküdtek. Az esküdtszék tagjaiul a jövő évre kisorsoltattak a következők:

I. Rendez tagok:

1. Kerekes Dezső főgimnáziumi tanár.
2. Ifj. Káposztás József timár.
3. Kuchta András földbirtokos.
4. Dr. Kármán Aladár orvos.
5. Uthy Antal kántor.
6. Náray J. A. nyomdatulajdonos.
7. Hanvay József nagybirtokos.
8. Ifj. Nagy István földbirtokos.
9. Bornemisza István nagybirtokos.
10. Ep-rjessy József takarékpénztári könyvelő.
11. Ifj. Szentmiklóssy Kálmán földbirtokos.
12. Szontagh Andor földbirtokos.
13. Simon István ev. ref. lelkész.
14. Dr. Katona László ügyvéd.
15. Rábely Miklós nyomdatulajdonos.
16. Cseh István birtokos.
17. Percz Samu közjegyzőhelyettes.
18. Zsuffa Kálmán bádógos.
19. Szabó József banki pénztárnok.
20. Konesko István földbirtokos.
21. Áronffy Ernő főerdész.
22. Sztrakoniczky Rezső földbirtokos.
23. Fülöp Benjámin tanító.
24. Kovács Miklós ügyvéd.
25. Szelezky Zoltán földbirtokos.
26. Simko Nándor ügynök.
27. Vitályos András földműves.
28. Glósz Arthur fűrdőgazgató.
29. Soldos Árpád földbirtokos.
30. Bárány László nagybirtokos.

II. Póttagok:

1. Bodor László tanító.
2. Jávorszky László Kovács.
3. Kovács Ferencz borbély.
4. Horváth György cipész.
5. Czikora István tanító.
6. Gecs István szabó.
7. Iványik György mészáros.
8. Rakótyai Danó czukrász.
9. Id. Csapó János timár.
10. Nagy Zoltán tanító.

Házasság. *Benyo* Béla polgártársunk szeretetreméltó leányának: *Annának* *Benyo* Gézával a R.-S.-T. vasműrésztársaság számtisztjével való esküvője f. hó 16-án, szombaton fog városunkban végbemenni. — Az új esküvő után Budapestre utazik, hová a részvénytársaság tisztviselőjét Salgótarjánból áthelyezték. Állandó boldogság kísérje a frigyét!

A polgári olvasókör választmánya folyó hó 10-én *Rábely* Miklós elnöke alatt ülést tartott, melyen a választmány tagjai szép számmal jelentek meg. Az elnök kegyelettel emlékezett meg a kör elhunyt tagjairól, s *Schulhof* Pál a vizsgáló bizottság elnöke és *Rónay* Gyula pénztárnok jelentésüket megtették. Ennek tudomásul vétele után az elnökségnek és a vizsgáló bizottságnak működéséért a választmány teljes elismerést és osztatlan bizalmat szavazott s méltányolta azt a lankadatlan buzgó munkásságot, melyet a polgári olvasókör felvirágoztatása érdekében kifejt.

A tó képviselő összejövetele. A „Pesti Hírlap” november 12-ik számából vettük a következő hírt, mely a nemzetiségi viszonyok szempontjából azt hisszük, bennünket is érdekel: „A budapesti „Szlovenszki szpolec” nevű tót egylet a tót ajku országgyűlési képviselők tiszteletére. Ezen résztvett dr. Pávlovics Lyubomir képviselő is, azonkívül a budapesti egyetem szerb és horvát ajku hallgatói. Bolent egyleti tag felköszöntőjében kiemelte, hogy az egyetem szláv ajku hallgatóinak az estélyen való jelenléte és résztvétele zálogul szolgál a szlávok testvéri szövetségének, mely egyesül és szorítani van hivatva. Kabona ügyvéd felhívta a szláv ifjuságot a nemzeti jogok védelmére. A nemzetiségek mainapság Magyarországon — a szónok szerint — csak annyiban jogegyenlők a magyarokkal, hogy az adó legnagyobb részét fizetik. Az egylet elnöke a cseh „testvéreket” üdvözölte. Egy szerb és egy horvát tanuló a tót „testvéreket” köszöntötte fel, kikkel vállvetve fognak küzdeni.”

Ellenőrző tanácskozás. A helybeli egy. prot. főgimnázium tanári kara f. hó 9-én tartotta meg a szokásos ellenőrző tanácskozást a tanulók előmeneteléről és magaviseletéről. Az eredmény — bár a bírálat szigorú volt — kedvező. A megrosvottak száma az előbbi évekhez képest jelentékeny és örvendetes esést mutat.

Országos torna-kongresszus Besztercebányán. Mint hírlik a besztercebányai „Sport-Club” a jövő nyáron országos, versenynyel egybekötött torna-kongresszust szándékozik rendezni, mely 500—600 tornászt fog Besztercebányán erre az alkalomra összegyűjteni.

Tűz. *Hámos* Lászlóné kálosai gazdaságában f. hó 11-én tűz ütött ki, mely alkalommal nagy mennyiségű boglyába rakott szénaneműk égtek el. — A kár tetemes, de biztosítva volt.

Ellopott sertések. *Samarjay* János bakti-pusztai gazdaságából a bacsó tulajdonát képező 4 darab sertést f. hó 7-én virradóra eddig ismeretlen tettesek ellopták. A nyomozás tevékenyen megindult. A szegény bacsoné pedig azonnal elment a borsodi jósszonyhoz, mondaná meg, hol vannak az ő ellopott hizott disznai? ! Reméljük, a tettest kézrekerítik s megizlettetik vele a kóter kellemes levegőjét. — Kurinczról is elloptak két sertést. az intézeti igazgató: *Fekete* Pál azonban kutyája nyomán a sertések keresésére indult. Vállalkozását siker koronázta, a mennyiben Nógrádmegyében a Bucsony alján megtalálta az erdőszögben a tolvajokat, kik elináltak, a sertéseket azonban ott hagyták. Így aztán a sertések visszakerültek. — Mint halljuk — az Ausztriából kisorsított tolvajzigányok közül Bruck környékéről kettő idáig elcsavargott s ezek hírszerint Kurincz vidékén kóborolnak. A csendőrség nyomozza a rablókat, kik közül az egyik — Bari nevű valószínűleg itteni származású.

Pótválasztás bizottsági tagságokra. Rádon, Hangonyon, Tornallyán, Alsó-Sajón, K.-H.-Várallyán, Ragályon, Feleden a megyebizottsági tagok pótválasztása f. hó 15-én fog végbemenni.

A budapesti baromfi kiállításon *Susztek* József helybeli polgártársunk, kit a baromfi tenyésztés terén már számos kitüntetés ért, egyesületi bronz-éremet és a galambtenyésztési osztályon ezüst-éremet nyert.

Kirándulás és estély. Helybeli egy. prot. főgimnáziumunk tanári kara — mint örömmel értesülünk — nagyjobbzerű tanulmányi kirándulást tervez a husvéti pihenő alatt. A kirándulás célja a Quarnero és a Dalmát tengerpart, különösen a hazánk történetében nevezetes és szomorú szerepet játszó városok és vármok: Spalato, Trau, Klissa megtekintése. — Hogy e valóban tanulságos uton a szegényebb sorsu tanulók is résztvehessenek: a főgimnázium tanári kar és ifjuság jótékony műtélyt tervez, mely elé már is nagy érdeklődéssel tekint minden magasabb szellemi táplálékra sóvárgó közönségünk.

Vasut Koritnicza fürdőbe. Régi óhajta a fürdőző közönségnek, hogy Koritnicza, a híres lipóti fürdő vasuti összeköttetésbe jusson. Mint olvassuk, végre dülöre került a vasut kérdése, mert a mérnöki munkálatok már megkezdődtek, a mennyiben a vasut helyét már kimérték, de a munka nagy munkáshány miatt nehezen lesz megkezdhető.

Uj állami iskolák. Az állami iskolák száma vármegyénkben ismét szaporodott kettővel, amennyiben a közoktatásügyi miniszterium a Rudna és Nadabulja községek és az ott lévő egyházak előjárásával kötött államosító szerződéseket jóváhagyta. Az új állami iskolák — melyek 1902. évben nyílnak meg, — nagy hiányt fognak megszüntetni, mert a két községben több mint tíz év óta egyáltalában semmiféle iskola sem volt. A tanítók kinevezése Rudnán az ev. ref. és ág. ev. — Nadabulján pedig a róm. kath. és ág. ev. egyházak közös megegyezése szerint fog történni.

Próba-bál. *Dobránszky* János tánciskolája f. hó 30-án ünnepes bálpróbával fog befejezést nyerni, mely alkalommal a táncztanító be fogja mutatni a legújabb tánczokat. Az ifjuság szorgalmasan látogatja a tánczóórákat, hol az ifju lelkek első álmai szövődnek a szerelemről, mely mint halovány sejtelem ébred rendszeren a táncziskola növendékeinek ártatlan szívében. A város közönsége is sűrűn látogatja a tánczóórákat, mert jól esik látni a boldogságot a kicsinyek arcán és ezzel visszaidezni azt a boldog időt, mikor mi is a táncz tanulása közben szőttük első álminkat. — A próba-bál iránt, mint észrevehető, nagy az érdeklődés, sokan készülnek a karácsonyig tartó saison ezen, talán egyetlen mulatságára és reméljük, hogy a mulatság hagyományos jó hírűvének megfelelően ez idén is kitűnően fog sikerülni.

A besztercebányai 16. honvéd gyalogezred tartalékos tisztjeinek szokásos tiszti bemutatkozása e hó 14-én fog megtörténni, mely alkalomkor városunk derék honvéd tartalékosai az ezred székhelyére Besztercebányára utaznak, hol alkalmuk lesz az ezrednek a nyár folyamán kinevezett új ezredesét megismerni. Így őszkor gyakran esődül meg a kard városunk járdáin, csak az a baj, hogy csak a tartalékosoké. Megérik-e vajjon a rimaszombati lányok a fess katonák bevonulását Szombatba, vagy tényleg álom marad álmodozásuk.

Gyujtogatás politikából. *Farkas* Zoltán bakti-pusztai gazdaságában — hihetőleg bosszúból — felgyujtották a behordott szalmáneműket, a tüzet azonban elég korán észrevették s megakadályozták, hogy nagyobb kár okoztassék.

A bábaképző tanfolyam részére a volt pénzügyigazgatósági hivatal helyiségei már teljesen fel vannak szerelve. A közkórházzal kapcsolatosan létesített bábiskola igazgatója dr. *Löcherer* Tamás személyesen vezette az új intézet berendezési munkálatait s az első magyar tanfolyam is kezdetét veszi, mihelyt a tanulók együtt lesznek. Eddig 19 növendék jelentkezett többnyire idegen vármegyéből. Az intézet felszerelésére új vaságyak érkeztek s már a tanításhoz szükséges eszközök is itt vannak. Minden tanuló a kurzus sikeres befejezése és a vizsga letétele után egy teljesen felszerelt szülésznői táskát is kap díjtalanul. A közkórháznál rendszeresített s pályázati hirdetmény útján közzétett szülésznői állásra nyolezsan pályáztak s az állásra *Misove* J.-né tamásfalvi okl. szülésznő választott meg, ki a növendékekkel együtt az új intézetben fog lakni s a kurzusoknál közreműködni fog.

A megyei pénztárak és számvevőségek megszüntetése. A vármegyei pénztárak és számvevőségek megszüntetéséről szóló törvényjavaslatot, melyet már letárgyaltak a bizottságok, a kormányelnök, mint belügyminiszter a napokban fogja újból a Ház asztalára letenni és fölkéri az országgyűlést, hogy a javaslatot a belügyi költségvetéssel egyidőben tárgyalja le és a decz. hónapban tartandó vármegyei tisztújításokra való tekintetből, a kormányt egyben hatalmazza fel arra, hogy a jelenleg alkalmazásban álló pénztári személyzet szolgálati idejét rendeltéleg az évre meghosszabbíthassa. — A törvényjavaslat elfogadásával kimondják, hogy mindakét osztály személyzete egy évi rendelkezési állapotba helyeztetik. A kormány nagy sulyt vet e javaslat mielőbbi letárgyalására és az új rendnek életbeléptetésére, mert csak akkor lesz lehetséges egységes kezelést meghonosítani az állami és törvényhatósági értékek őrzésében és ellenőrzésében. A miniszterelnök minden alkalmazható embert el akar helyezni; nem engedi meg a nyugdíj-alapok czéltalan megterhelését. A főispánok utasítást vesznek, hogy az ezután üresedésbe jövő pénztári és számvevői állásokat se választás, se kinevezés útján ne töltsék be véglegesen, hanem csak ideiglenesen helyettesítéssel, a pénzügyigazgatók utasítást kapnak, hogy a kir. pénzügyigazgatásnál üresedésbe jövő pénztári és számszótályi állásokra való kijelöléséknél, a jelentkező törvényhatósági, hasonló állású alkalmazottakat, ha kellő minősítéssel bírnak, hozzak javaslatba, hogy elhelyezésük mielőbb végrehajtassék. A főispán ajánlatára a pénzügyigazgatóság által javaslatba hozott egyéneket egyszerűen áthelyezik. A kinevezés egy évig ideiglenes karakterű lesz. Egy év alatt a pénzügyigazgatóság adóhivatalainál és számszótályánál el nem helyezett törvényhatósági számvevőket és pénztári tiszteteket, tekintet nélkül eddigi rangfokozatukra, mai illetményeikkel járási számvevői szolgálattal rendelik ki és az illetékes kir. pénzügyigazgató rendelkezése alá helyezik, ezek azonban nem a főszolgabírói hivatalokban, hanem az adóhivataloknál fognak működni, a honnan a járási számvevőt a főszolgabíró előterjesztésére a pénzügyigazgató a szükséges munkakörrel és külső szolgál-

latra vonatkozó utasítással ellátja. A törvényjavaslatnak letárgyalása nehézségekbe nem igen fog ütközni; teljes végrehajtása 1903. január 1-re várható.

Téli gazdasági tanfolyamok. A földmívelésügyi m. kir. miniszter a kisgazdák számára létesített téli gazdasági tanfolyamokat ez évben is akarja tartani. A rimaszombati m. kir. földműves iskolánál is 2 ilyen téli tanfolyam tartatik és pedig: az első november 20-tól 1902 január 16-ig; a második pedig 1902 január 21-től márczius 18-ig. — Ezen tanfolyamok célja, hogy a földműves ifjak az okszerű gazdálkodás alapelveit elsajátítsák, de főképen az, hogy egyes ipari czikkek készítésében is némi jártasságot szerezzenek, hogy egyrészt a téli hosszú időt is hasznos munkára tudják fordítani, másrészt egyes kézi eszközöket maguk készíthessenek és esetleg az ügyesebbek és szorgalmasabbak piacra is termelhessenek. — Azért a kiképzés főleg gyakorlati alapokon nyugszik, elméletileg csak a legszükségesebbeket taníttatnak. — Az elméleti oktatás az esti órákban naponként 2—3 órában tartatik, a többi munkaidő a gyakorlati munkának van szánva, (bognár munka, kosár- és kocsik-as fonás, seprő- és fekekötés, kaptárkészítés stb.) A tanfolyamra felvett tanulók ingyen teljes ellátásban részesülnek. Oly egyének vétetnek fel, kik mezőgazdasággal foglalkoznak és 17-ik életévüket betöltötték, de még 40 éven aluliak. A jelentkezés a rimaszombati m. kir. földműves iskola igazgatóságánál eszközölhető úgy szóbelileg, mint írásban. — Jelentkezni lehet már a második tanfolyamra is.

Tűz. *Fáy* Gyula nyustyai földbirtokos gazdasági udvarán eddig től nem derített okokból tűz ütött ki s a takarmányeműekben jelentékeny kár okoztatott.

Állami szőlészeti munkavezető. A miskolczi m. kir. szőlészeti és borászati kerületi felügyelőség, melynek kerületébe Gömör-Kishontmege is tartozik, egy vinczellér iskolát végzett s kellő gyakorlattal bíró egyént alkalmazott oly czélból, hogy a fontosabb szőlőmívelési munkálatok vezetése végett a szőlőbirtokosok által igénybe vehető legyen. — A munkavezető a szőlőbirtokostól naponként (bele számítva az oda- és visszautazás napját is) 2 korona napi bért és teljes ellátást kap s az utiköltsége az illető szőlőbirtokos által viselendő. — Ha a munkavezető ugyanazon kiutazása alkalmával vagy egy napon több szőlőbirtokosnál működik, utiköltsége illetve napi-bere aránylagos felosztással az illető szőlőbirtokosok által közösen viselendő. — A munkavezető munkakönyvet láttatik el, a melybe az általa végzett munkák neve, helye, s az illető szőlőbirtokosok nevei bejegyzendők. — Mindazon szőlőbirtokosok, a kik a munkavezetőt igénybe venni óhajtják, előzetesen forduljanak a kerületi felügyelőséghez. — Hivatalos helyiség: Miskolcz, Mélyvölgy-uteza 5. szám.

Gyanus halál. Egy rozsnói bányász fiatal neje betegedett meg gyanus tünetek között a mult hét szerdáján este s másnap reggel meg is halt. Hozzártartozói bejelentették ez esetet a hatóságnál, mely elrendelte a holttest felboncolását. Kitént, hogy az asszony foszforral megmérgezte magát, amihez két doboz gyufáról szerezte meg a szükséges anyagot.

Egészségügyi kimutatás. A vármegyei tisztifőorvosának október havi jelentése szerint az október hó 1-től október hó 31-ig terjedő időszokban előfordult fertőző megbetegedések: vörheny: Jolsva 2, Sumjác 11 (meghalt 2), Telgárt 2 (meghalt 1), Putnok 2 (meghalt 2); kanyaró: Rozsnó 1, Czákó 16 (meghalt 3), Iványi 4, Dobócsa 18, Jéne 5, Martonfalva 8, Méhi 7, Putnok 2; h ö k h u r u t: Andrási 5, Dernő 12, K.-H.-Hosszurét 7, Naprágy 1 (meghalt 1); r o n c s o l ó t o r o k l o b: Rákos 1, Barka 1 (meghalt 1), Putnok 1 (meghalt 1), Tornallya 1; hasi h a g y m á n y: Turcsok 1, Kokova 2, Trizs 2, Zádortfalva 3; b a r á n y h i m l ő: Turcsok 14.

Gazdasági munkás-szövetkezet vármegyénkben. A központi gazdasági munkás-szövetkezet, melynek elnöke *Kossuth* Ferencz orsz. képviselő, a vidéken is óhajtaná ezen, a munkásokat segítő és biztosító intézet felállítását szorgalmazni. Az intézet megbizta *Zsóry* Barnabás borsodmezei földbirtokost Gömörvármegye e téreni tanulmányozása céljából, ki e napokban járt vármegyénkben s kiliatásba helyezte, hogy az intézet itt is megalakítja a munkás-szövetkezetet, mely hihetőleg már január 1-én megnyílik. Vármegyénk mindenestre nyer ugy társadalmilag, mint gazdaságilag e szövetkezet létesítésével. Négy-öt hivatalnoknál fog dolgozni az intézet és székhelye Rimaszombat lesz.

Faragott puhafák szállítása. A miskolczi kereskedelmi és iparkamara figyelmezteti az érdekelteket, hogy a miskolczi m. á. v. üzletvezetőség az 1903. és 1904. évben szükséges faragott puha hidfák szállítására pályázatot hirdetett. Ajánlatok november 20-áig nyújtan-dók be az üzletvezetőséghez.

A bőr értékesítés lényegesen korlátoztatik az által, hogy a gazdák nem az állatok szarván vagy állkapcsán égetik be a bélyeget, hanem az állat más részén, a mi a bőrt rontja. De szenved a bőr értékesítése akkor is, ha a mészáros iparosok a bőr lefejtésekor arra kellő gondot nem fordítanak. A miskolczi Kereskedelmi és Iparkamara kéri tehát a mészáros iparosokat, hogy a bőrök gondos lefejtésére ügyeljenek s a segédszemélyzetet erre utasítsák.

Kopár területek beerdősítése. A földmívelésügyi miniszter elrendelte, hogy jövőben is a kopár vizmosásos és futóhomok területek beerdősítésére ingyen facsemeték osztassanak, az illetőknek csupán mérsékelt szállítási költségeket kell fizetniük. A kiosztás módzatai a következők: az ingyen csemete iránt benyújtott kérvényeket ez év végéig az illetékes erdőfelügyelőséghez kell benyújtani, az állami kezelésbe vett területek birtokosai a m. kir. erdőhivataloknál jelentik be csemegekészletüket. A kérvényben megjelölendő a csemeték faja, mennyisége, a beerdősítendő terület helye, kiterjedése s a birtokos lakóhelye.

Fenyő- és tölgyfa szállítás. A m. kir. állami vasgyárak igazgatósága az 1902. évi fenyő- és tölgyfaanyag szállítására pályázatot hirdet. Szükséges gömbölyű fenyőfa-oszlop, 4600 drb. tölgy talpa, 2000 köbméter fenyő-deszka, 190 méter fenyő-léc, 53 köbméter tölgygerenda stb. Ajánlatot egyes csoportokra is tehetni. A diógyőri-gyár szükségletére is. — Erre az érdekeltek figyelmét a miskolczi kereskedelmi- és iparkamara azzal hívja fel, hogy az ajánlatokat november 26-án déli 12 óráig kell beadni a közp. igazgatóságához (Budapest),

